

Nem udvariasságból, mély és szent meggyőződésből felelek arra.

A kenyérkereső nőt határtalan nagyra-becsüléssel s szívem legnemesebb, legtisztább érzéseivel kísérem keserves nehéz küzdelmeiben. Én a legszebb emberi jellemeket s a lég-harmonikusabb emberi értelmességet éppen a kereső nőkben találtam. Azt is tapasztaltam, hogy ugyanezek még a különleges női: hitvesi és anyai erényekben sem állnak mögöttük a tisztán csak családi körükre szorítózkodó szerencsés hölgyeknek, sőt edzettebb okosságukkal és több szenvedéstől megnemeseedett érzelmeikkel legtöbbször ezekben is kiválóbbak.

Semmi kétségem, hogy a nő, ki a maga értelmével, becsületével és kenyérkereső munkájával annyi férfinél különb; a közéletre való közrehatás jogaiból sem rekeszthető ki.

Ha a választójognak a kereső nőkre való kiterjesztéséről van szó, nem tudok érvet, amelynél fogva ez azoktól megtagadható volna; ha csak azt nem, hogy a politikai küzdelem ebben a szerencsétlen országban oly aljas és durva (ezt választókerületemben napról-napra tapasztalom), hogy a szívem fájna, ha ebben a mocsokban, mely a magam férfiidegzetét is szörnyen megpróbálja, ott kellene látnom a nálunk sokkal finomabb, jobb és gyöngébb nőket is.

Avagy tán az ő jelenlétük különbekké tennék a politizáló férfiakat is?

Ezt, fájdalom, nem tudom remélni. A politizáló férfi, én legalább úgy látom, rettenetes szertelenségekre képes és a köztéri küzdelem hevében elveszti minden érzékét a nemesebb és jobb iránt.

Bevallom nehéz kétségemet: félttem a kereső nőket attól a joggól, melyet tőlük igazságosan megtagadni nem lehet. A közérdeket, a hazát azonban a kereső nők szavazati jogától egyáltalán nem félténém. Csak jót várnék tőlük.

Ezeket az eszméket már kerületemben is minden felszólítás nélkül fölvettem és fejtettem.

Mihelyt reményem lehet politikai küzdelmeink nemesebbé alakulására, szívesen kiáltom ki azt a mély meggyőződésemet, hogy a kereső nő több mint méltó, kiválóan alkalmas az összes politikai jogokra is.

Mély tisztelettel

KOZMA ANDOR,

a M. Tud. Akadémia és a Kisfaludy Társaság tagja.

KOZMA ANDOR A NŐK VÁLASZTÓJOGÁRÓL.

A Feministák Egyesületének Politikai Bizottsága a nő választójoga híveinek értékes-nél-értékesebb nyilatkozatait gyűjti. Kozma Andor (Koboz) képviselővé választatása alkalmából aktuális annak a levélnek a közlése, melyet ez év május 14-én intézett a Feministák Egyesületéhez:

Igen tisztelt Politikai Bizottság!

Csak ma jutott kezembe f. évi márc. hó 26-iki nagybecsű levelük.